

בבית המשפט העליון**בג"ץ 5480/17**

לפני: כבוד השופט נ' הנדל
 כבוד השופט א' שהם
 כבוד השופטת י' וילנר

העותרות: 1. דורין ביליה
 2. טרנסג'נדרים למען צדק חברתי
 3. האגודה לשמירת זכויות הפרט

נ ג ד

המשיבים: 1. שירות בתי הסוהר
 2. המשרד לבטחון פנים

עתירה למתן צו על תנאי

תאריך הישיבה: ט"ו בטבת התשע"ח (02.01.2018)

בשם העותרות: עו"ד חגי קלעי; עו"ד עידו קטרי; עו"ד חיה ארז;
 עו"ד אוהד רוזן

בשם המשיבים: עו"ד מיטל בוכמן-שינדל

פסק-דין**השופט נ' הנדל:**

1. בעקבות הדיון שהתקיים בעתירה ביום 2.1.2018 הגישו המשיבים הודעה משלימה, אליה צורף "מסמך מדיניות" המסדיר את אופן "קליטת אסיר טרנסג'נדר/ית" במתקני הכליאה של משיב 1, וקובע "עקרונות בדבר שיבוצו" (להלן: מסמך המדיניות). מעבר להסדריו הקונקרטיים, חלקו הכללי של מסמך המדיניות מבהיר כי עניינו של כל אסיר טרנסג'נדר ייבחן ברגישות ובאופן פרטני, וכי ההחלטה לגבי מתכונת קליטתו ושיבוצו תתקבל "תוך התחשבות, בין היתר, בחזותו, באופן בו האסיר מגדיר את עצמו,

בהינתן השלב בו הוא מצוי בתהליך שינוי הזהות המגדרית". עוד נקבע, כי בהעדר עילה שבדין אין להחזיק אסיר טרנסג'נדר בהפרדה או בבידוד – אם כי "במסגרת הקליטה הראשונית [...] יולן העצור בנפרד", ובמידת הצורך ניתן יהיה לשקול את הלנתו של אסיר טרנסג'נדר "בתא נפרד".

בתגובה, ציינו העותרות כי מסמך המדיניות "הוא בבחינת בשורה של ממש", וביקשו למחוק את העתירה הנוכחית – לאור השינוי המהותי בתשתית העובדתית, ולאחר שהסעדים שהתבקשו במסגרתה "התקבלו כמעט במלואם". עם זאת, נוכח קשיים פוטנציאליים שעלולים להתעורר במישור היישום, הן מבקשות להבהיר כי יישמרו זכויותיהן לשוב ולפנות לערכאות במידה וקשיים כאלה אכן יתגלעו. כמו כן, ביקשו העותרות להורות על החזר האגרה, ולחייב את המשיבים בהוצאות משפט ושכר טרחת עורכי דין.

המשיבים, מצידם, מתנגדים לפסיקת הוצאות לזכות העותרות, וטוענים כי העתירה התבססה על הנחות יסוד שגויות – הן באשר למדיניות הכללית לגבי אסירים טרנסג'נדרים והן בעניינה הקונקרטי של עותרת 1. לדבריהם, אף שמסמך המדיניות נוצר בעקבות הגשת העתירה, המדיניות המהותית המעוגנת בו גובשה עוד קודם לכן – ומכאן שאין לפסוק הוצאות לזכות העותרים.

2. בנסיבות המפורטות לעיל, העתירה מיצתה עצמה – והיא נמחקת, אפוא, כמבוקש, מבלי לפגוע בזכות העותרות לעתור לערכאות המתאימות במידה ויתעוררו קשיים ביישום מסמך המדיניות.

3. אשר להוצאות – על אף העמימות העובדתית המסוימת לגבי מדיניות המשיבים עובר להגשת העתירה (ראו גם פרוטוקול הדיון מיום 2.1.2018), אין לקבל את הטענה כי מסמך המדיניות אינו אלא עיגון כתוב שלה. כך, למשל, מכתב הריענון שהופץ לגורמי משיב 1 עובר להגשת העתירה (וצורף לתגובתם המקדמית של המשיבים), אינו מייחס כל משקל להגדרתו העצמית של האסיר, ומתמקד בהופעתו החיצונית – בעוד מסמך המדיניות רואה בהגדרה העצמית פרמטר רלוונטי. זאת ועוד, בעוד המכתב קובע כי "ניתן יהיה לשלבם בהדרגה", מסמך המדיניות שולל מפורשות החזקה של אסירים טרנסג'נדרים בהפרדה או בבידוד, ומבהיר כי השילוב, "ככל שניתן ובהעדר מניעה ספציפית", הוא ברירת המחדל. לפיכך, ולאור החשיבות הכללית של עיגון המדיניות

בסוגיות רגישות כגון זו שמתעוררת בענייננו בהנחיות ברורות וגורפות – חלף הוראה ליחידות השונות לגבש הנחיות משלהן, כאמור בסעיף 8 למכתב הריענון – ניתן לקבוע כי הגשת העתירה תרמה לתוצאת ההליך, במישורים המהותי והמעשי גם יחד. אשר על כן, בהתחשב בשלב הדיוני אליו הגיע ההליך, המשיבים יישאו בהוצאות העותרות בסך 7,500 ₪. העותרות רשאיות להגיש לרשמי בית משפט זה בקשה מתאימה להשבת האגרה.

ניתן היום, כ"א בתמוז התשע"ח (4.7.2018).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט

ש ו פ ט

מא 17054800_Z13.doc
מרכז מידע, טל' 077-2703333 ; אתר אינטרנט, supreme.court.gov.il

נ' הנדל 54678313-5480/17
נוסח מסמך זה כפוף לשיוניי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושיוניי במסמכי פסיקה, תיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)